

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

SFINȚIREA BISERICII DIN SOVATA

— Un triumf al ortodoxismului sau românismului. —

Graiul trecutelor vremi ne povestește cum odată Ștefan-cel-Mare luându-se la întrecere în bătaia arcului cu oștenii săi de curte, pe locul unde în trunchiul unui fraged paltin s'a înfipt săgeata sa, în plin freamăt de codru des, a ridicat o biserică. O cruce înegrită, de scrisul alor patru veacuri, așezată în vârful unei movile de partea dreaptă a Putnei, ne arată și acum locul tragerii, iar trunchiul împietrit din altarul bisericii, locul țintei. De alte patruzeci de ori, când săgeata sa nu da greș, avea ca țintă nu falnici paltini, ci piepturi păgâne ce veneau ca lăcustele peste mândrele plaiuri românești, cu gândul să cutopească tot ce este creștin, noui și noui biserici, prin duiosul dangăt de clopot, vesteau noua isbândă. Și acestea erau isbânda credinței, care printre altele face două lucruri: minuni și biserici. Minuni erau învingerile câștigate de către cete de oșteni cari împrăștiau de dimineața până în amurgul serii, puhoai de oștiri ce întunecau soarele, spălându-le de sudoarea luptei în apele Dunării, pentru că Românul e generos.

Iar în bisericile acelor timpuri se pleacă și azi cu smerenie genunchele creștinului. Astfel de biserici, ridicate drept prinos de mulțumire și laudă adusă Domnului celui puternic în războaie, formau ctitoriile domnești. Erau înzestrate cu moșii și domnul le purta de grijă. Ctitoriile colective, sau bisericile ridicate de către credincioși prin jertfa lor, le întâlnim numai începând cu secolul XVI și XVII.

Noua biserică din Sovata ne reamintește acele vechi ctitorii ale voievozilor. Acolo nefiind credincioși cari să poată ridica un locaș, s'au găsit oameni cu dragoste față de

sf. noastră biserică, și au întemeiat altarul de jertfă, ce a dat prilejul semnificativei sărbători de 4 August a. c., desfășurată cu ocazia sfințirii.

Acești vrednici ctitori sunt dl Dr. Ioan Pap, președintele Curții de apel din Cluj și Medic Dr. Marius Sturza. Domniile lor, ambii descendenți din familii preoțești, unul reprezentant al dreptății omenești, altul al sănătății, s'au întâlnit pe calea credinței, concretizând acel sâmbure semănat în sufletele lor în frumoasa ctitorie ce se ridică în rariștea de fag, alături de cele mai pompoase vile.

Pe lângă domniile lor, sub a căror creștinească îngrijire s'a făcut tot ce s'a făcut, nu au lipsit jertfele considerabile și din partea tuturor acelor cari au înțeles imperioasa nevoie a unui altar de închinare în spiritul creștinesc și sentimentul românesc aci în Sovata, într'un centru de recreație, unde pe lângă sănătatea trupeză cel nevoit să o găsească și pe cea sufletească, după cuvântul Ap. Iacob: „Este cineva bolnav între voi, să cheme preoții bisericii și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu unt de lemn întru numele Domnului“.

Amintim între aceștia în primul rând direcțiunea băilor, sub prezidenția dlui prefect I. Vescan, care a donat terenul pe care s'a zidit biserică, în valoare de 100.000 L., Prefect. Mureș, prin dl subpref. Dr. Roșca, a dat lemnul fasonat, în valoare de 200.000 L., Minist. cultelor, prin dl Al. Lapedatu, 80.000 și prin dl min. Dr. A. Vlad 70.000 L., Consiliul eparhial din Cluj, prin P. Sf. Sa, 65.000 Lei ș. a. Pentru înfrumșetarea

bisericii, amintim deosebita contribuție a distinșelor doamne Pap, Oprean și Vulcuț.

Noul locaș de închinare terminat, pro-nia cerească prin voința sa, care lucrează în această lume (semne avem dacă putem să înțelegem dar nici decum să nu ne îndoim) a ales ziua de 4 August spre sfințirea lui.

P. Sf. Sa era încă din luna trecută în Sovata, spre a se recrea de mult trudnica strădanie ce o depune pentru bunul mers și prosperarea tinerei eparhii. De cu noapte a sosit cu autobusul special dela Cluj, corul Episcopiei, Laur. Curea, secr. epar. și păr. diacon V. Bogdan.

Clopotele în această dimineață de 4 August, cu acelaș tainic glas de odinioară, au vestit marea isbândă, isbânda românismului. Numeroasă lume aleasă, în aerul ce prevestea o mare sărbătoare, aștepta începutul solemnității. La orele 8 dimineața un sobor de preoți au săvârșit sfințirea apei la „Vila Magistraților“, unde a fost capela provizorie. De acolo în cortegiu format din muzica Bat. de vânători din Bistrița, corul Episcopiei, preoții îmbrăcați în odăjdii, urmați de autorități, între cari dl ministru al sănătății Sever Dan, prefect. Dr. I. Vescan, subpref. Dr. Roșca, general Trăilescu, comandantul Diviziei 20 din Târgul-Murăș, Dr. I. Pap, președ. Curții de apel din Cluj, Dr. M. Sturza, dir. med. al băilor, prof. univ. Dr. I. Lupaș, precum și numărös public din societatea aleasă, — s'au îndreptat spre Vila Prager, unde era P. Sf. Sa. La orele 9 în aceeași ordine P. S. S. a fost condus în cântecele muzicei și ale corului, printre marea mulțime ce umplea calea, la locul destinat sfințirii.

Actul sfințirii l-a săvârșit P. S. S. Episcopul *Nicolae Ivan*, asistat de protopopii N. Oprean, mis. eparh., St. Rusu, I. Maloș și Manoilă, L. Curea, secr. eparh., preoții T. Muică, I. Sălăgean, D. Radu, Al. Runcan, G. Branea, Sămărghițan și păr. diacon V. Bogdan. Acesta cu întreg ritualul prescris a decurs într'un mod cu totul impresionant. După actul sfințirii a urmat sf. liturgie la care a dat răspunsurile corul ep., condus de dl prof. Dr. V. Petrașcu. Sf. liturgie s'a încheiat la orele 12 prin cuvântarea P. S. S., care cu glasul domol ca de

apostol ce-l caracterizează, evocă momente din trecutul nostru de sbuciumări, într'un mod înduioșetor până la lacrimi. Arată că aceeași rugăciune ce vibrează atât de pătrunzător: Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul și acoperemântul meu este Duhul sfânt, — și care se desprinde de pe buzele bătrânilor, femeilor și copiilor, înălțându-se cu fumul de tămâie către Cel de sus, se aude și azi în bisericile pompoase ca și odinioară în modestele bisericuțe de bârne ruginite. Iar azi când în 4 August se aude în Sovata cuvântul lui Dumnezeu, spus dela sf. altar în dulcea limbă românească, P. S. S. consideră acest modest fapt un semn al românismului triumfător. Și această zi ce are un deosebit înțeles, nu a fost aleasă la întâmplare pentru săvârșirea acestei solemnități, ci este voia Celui de sus, care s'a exprimat în acest fel. Se cuvine ca în această zi, când se împlinesc 10 ani de când mândrul nostru trei color arborat pe palatele Budapestei, înfrățindu-se tainic cu ritmul eternității acestei lumi și opinca românească ridica în nouri praful pieții, în bătaia horei repezi ca ropotul de munte, — să aducem prinostul nostru de laudă și mulțumire dreptății divine ce se realizează pentru noi oamenii. Dacă aceste zile și cele bune ce s'au pregătit în vestibulul istoriei omenirii, au cerut jertfa celor 800.000, să aducem și noi iubirea noastră jertfă pe acest altar al Neamului, Patriei și Legii. Căile românismului triumfător numai prin biserica noastră duc și acesta trebuie să fie idealul, de a merge pe acest drum înainte, acesta este drumul spre progres, — se cuvine de aci dela altar să ne lăpădăm de ura dintre frați, ori-ce desbinare să înceteze și să ne continuăm calea pe drumul ce ni-l indică gloria zilelor străbune. Să ne reculegem și gândul binelui obștesc și suprem să ne călăuzească pașii. Să nu invidiem unii ceea ce fac ceilalți.

În continuare accentuiază meritul ctitorilor cari i-au dat prilejul să poată ca Arhiepiscopul a propovădui cuvântul Domnului la Sovata și aduce mulțumiri tuturor celor ce au contribuit la ridicarea acestei podoabe a stațiunii balneare, și în mod deosebit păr. Muică, adm. paroh., care a muncit cu mult zel și duh creștinesc în această direcție.

La ora 1 p. m. a avut loc un banchet la Vila Magistraților. A participat tot ce era mai select în Sovata, în număr aproape de 200 persoane. S'au ținut o serie de toas-turi. În primul rând P. S. S., accentuând faptul că la o astfel de masă la care participă elita societății, se cuvine să ne aducem aminte de M. S. Regele Mihai I. Distinsele calități creștinești în care este crescut, sunt cea mai desăvârșită garanță a unei domnii pe care dorește să o vedem înfăptuită noi cei tineri. Ridică paharul în sănătatea M. Sale. Corul repetă de trei ori în mod maiestos „Mulți ani trăiască“.

Dl prefect de Murăș, I. Vescan, aduce omagiu neobositului nostru Arhiereu, ridicând paharul în sănătatea P. S. S.

Dl general Trăilescu, ca reprezentant al armatei, relevă nevoia armoniei între cei patru mari stâlpi ai societății: religia, instrucția, justiția și armata.

Dl ministru Sever Dan vorbind în calitate de reprezentant al guvernului și ca fiu al bisericii unite, spune că cele două biserici nu au fost rivale, ci au luat parte la toate actele mari naționale.

Dl prof. univ. I. Lupaș relevă în cuvinte elogioase meritele ctitorilor și cinstea aceasta ce în trecut revenea numai Domnilor.

Au mai toastat dl subpref. Dr. Roșca, ctitorii Dr. I. Pap, Dr. M. Sturza și Dr. Nicoară, med. director în Reghin. La sfârșit P. S. S. mulțumind tuturor participanților și vorbitorilor, banchetul ia sfârșit la orele 4.

Seara la orele 9, în aceeași sală, corul Lărbătesc al Episcopiei, condus de dl prof. Dr. V. Petrașcu, a dat un concert în beneficiul bisericii din Sovata. Frumoasa reușită care de altfel se prevedea, a fost răsplătită cu furtunoase aplause.

Manifestațiile împreunate cu sfințirea bisericii din Sovata, sunt o dovadă eclatantă a triumfului ortodoxismului și a românismului în aceste părți copleșite de streini.

În dimineața zilei următoare corul cu dl secretar eparhial Laurențiu Curea și păr. diacon Bogdan, s'au reîntors la Cluj, P. S. S. rămânând și pe mai departe în Sovata, pentru continuarea reconfortării.

Rep.

CREAȚIUNEA LUMII

(Urmare și fine)

Sf. Scriptură nu cuprinde o cronologie în sensul modern al cuvântului. Ne dă însă un mare număr de date cronologice, din cari se poate calcula cu aproximativitate vechimea omenirii. Pentru timpurile cele mai vechi, sunt de o deosebită importanță datele cuprinse în cap. 5 și 11 din Geneză. După textul masoretic și textul Vulgatei dela Adam până la Noe au trecut 1656 ani, dela Noe până la Avraam 292 ani, dela Avraam până la Iisus Hristos 2218 ani, deci dela Adam până la Mântuitorul ar fi 4166 ani.

După datele Septuagintei dela Adam până la Noe, au trecut 2262 ani, dela Noe până la Avraam 1070, dela Avraam până la Iisus 2218 ani, în total 5550 ani. După datele Pentateuhului samaritan iese iarăși altă cifră de ani.

Cu un cuvânt după datele cronologiei biblice, cari variază atât de mult creațiunea primului ar fi fost cu vre-o 6000—8000 de ani înainte.

Spre deosebire de aceste calcule istoria își are calculele ei. În sec. XIX. arheologii au crezut că au dat de urmele unei culturi omenești foarte vechi. Au riscat să dea unor mumii egiptene nici mai mult, nici mai puțin decât 1500 ani. Viața unor regi egipteni și babiloneni, iarăși au transpus-o într'un timp străvechiu. Descoperirile secolului nostru, au tăiat mult din avântul celor cari vorbeau prea lesne de mii de ani. Azi este constatat că începutul împărăției egiptene cade între anii 3000 și 6000 înainte de Hristos.¹⁾ Cam la fel stăm și cu începutul altor împărății ale lumii antice. Dacă luăm deci pentru începutul împărăției egiptene vechimea maximă de 6000 ani la cari mai adăugăm cei 2000 ani dela Hristos, avem 8000 ani, cifră care într-o câțva corăspunde datelor biblice privitoare la vechimea omenirii.

Cifrele fixate de istorici pentru vechimea culturii și existenței anumitor popoare, sunt totuși mult prea mici în proporție cu fantasticele cifre, fixate de geologi, pentru vechimea neamului omnesc. Cea mai modestă cifră geologică pentru vechimea omului este 50.000 ani, iar cea mai urcată e 400.000 ani.

Argumentele invocate sunt următoarele:

1. În straturile de pământ formate în Terțiar s'au găsit resturi de schelete omenești.

¹⁾ Dintre egiptologi: Campollion pune începutul domniei primului rege egiptean Menes la anul 5867 a. H. n.; Lesueur la 5773 a. H. n. Böckh 5702; Lenormant 5303; Brugsch 4455; Lauth 4175; Lepsius 3892; Reinisch 3830; Seyfried 2781 v. Th. Specht „Lehrbuch des Apologetik“ p. 163 cf. Weisz „Wellgeschichte v. I. p. 192.

Cultura babiloneană ne-a lăsat urme din mileniul al treilea a. Hr. n. Istoria babiloneană este însă mai veche. Regele Sargon a domnit pe la anul 3750 a. Hr. n., iar monumentul dela Tello are o vechime de peste 5000 ani.

Cea mai veche scriere din India *Rigveda* datează cam pe la 1800 a. H. n. Însă cântările cuprinse în această scriere sunt de o dată mai veche. Invățații au stabilit pentru istoria indică o vechime de 3000 ani a. H. n.

Vechimea documentelor chineze este foarte problematică. Inventatorul scrisorii chineze, Fu-hi a trăit pe la 2850 a. H. n. (ibid. Specht p. 164).

Cercetările recente însă contrazic afirmația. Astfel Ranke în (Der Mensch II. 502) spune: „Omul terțiar încă nu s'a găsit. Cele mai vechi urme despre existența omului în lume nu trec dincolo de Cvaternar: Bumüller (Aus der Urzeit des Menschen): „După situația actuală a cercetărilor, trebuie să spunem, că cu toate încercările, până acum nu s'a găsit o singură dovadă sigură privitoare la existența omului în Terțiar“; F. Birkner (Der diluviale Mensch in Europa). În Terțiar lipsesc fosilele omenești și resturile de instrumente folosite de om.

În schimb dăm de urmele existenței omului în Cvaternar, ori mai precis în epoca mai nouă a Cvaternarului în Diluviu. Nu se poate totuși preciza în ce parte a Diluviului, și cât a ținut Diluviul. Cât de variate sunt părerile geologilor în această privință ne spune faptul că scheletului omenesc căruia Frank i-a dat aproximativ o vechime de 400.000 ani, prof. dela Berlin Schuchhardt i-a dat abia 30.000 ani.

2. S'au găsit la un loc oase omenești amestecate cu oase de mamut, deci omul a trebuit să fie contemporan al acestor animale.

Nu este exclusă însă o a doua posibilitate, că oasele omenești abia mai târziu, printr'un potop să fi fost amestecate cu cele ale mamutului mult mai vechiu, ori existența mamuților să nu fi căzut într'o epocă atât de veche, precum cred geologii.

3. Oamenii străvechi s'au folosit de anumite unelte. După materialul și forma în care erau făcute se pot distinge trei epoci: epoca de piatră, epoca de bronz și epoca de fier, epoci cari prezintă fiecare o lungă durată de timp.

A stabili vechimea omenirii după acest metod este o imposibilitate, căci este imposibil a fixa în timp începutul și sfârșitul fiecărei epoci. Ce-i mai mult epocile sunt concrescute; în epoca de bronz se folosește și unelte de peatră, în cea de fier, și de piatră, și de bronz.

Concluzia la care ajungem, cercetând toate părerile și dovezile aduse, este că pentru vechimea neamului omenesc, din punct de vedere geologic nu ajung numai 6000—8000 ani, însă nici cifrele fantastice de ani presupuse de ei n'au o bază științifică.

Cum s'ar putea face o apropiere plauzibilă între Biblie și geologie din acest punct de vedere până azi e greu de spus, căci ori cât am scădea din cifrele de ani presupuse de geologie, nu ne putem apropia de redusa cifră de 6000—8000 ani pretinsă de autorul biblic. Desigur încercările n'au lipsit, însă aproape toate pretind pentru vechimea omenirii o durată mai lungă de timp decât 8000 ani. Abaterile dela datele biblice sunt justificate: fie prin presupunerea că inspirația se referă numai la învățăturile dogmatice și etice (Lenormant ș. a.); fie că autorul biblic, ar fi intenționat prin datele cronologice numai să facă o legătură între Adam și Noe, Noe și Avraam. (Schanz, Brucker etc.).

Cât timp însă geologii înșiși nu sunt de acord asupra vechimii neamului omenesc, cât timp istoria

n'a putut da de urma vre-unui popor mai vechi decât 8000 ani, n'avem nici un motiv a ne abate dela cronologia biblică].

„Și i-au binecuvântat pe ei D-zeu zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul; și-l stăpâniți pe el și stăpâniți peștii mării și pasările cerului și toate dobitoacele și tot pământul și toate vietățile, cari se târăsc pe pământ“.

Noua creatură (omul), spre deosebire de animale, primește dela creatorul său o îndoită binecuvântare, care constă în: a se înmulți și a stăpâni cēlelalte creaturi.

Stăpânirea omului asupra animalelor, pretindea ca ființa lui pe de o parte, să fie mai perfectă, decât a acestora încă dela creațiune, pe de alta prin a propria activitate să tindă a înobilita întreaga natură înconjurătoare.)

[În v. 28 autorul biblic ne învață că întreg neamul omenesc, toate rasele și toate popoarele Pământului își trag originea dela o singură pereche de oameni.

Științele naturale, prin mijloacele cari le stau la dispoziție, nu pot decât să confirme acest adevăr. Evoluționiștii au trebuit să recunoască, că este posibilă reducerea omenirii existente la o singură pereche. Insuși Darwin spune: „acei naturaliști cari aderă la principiul evoluției, nu se pot îndoii, că toate rasele omenești, se reduc la o singură pereche străveche“.

Singuri naturaliști materialisti, ca Büchner, Vogt, Moleschott, Burmeister etc. sunt pentru părerea, că neamul omenesc s'a dezvoltat din mai multe perechi, părere care își are originea în dușmănia față de învățăturile biblice.

Posibilitatea originii omenirii dintr'o singură pereche, reiese din faptul că diferitele rase, nu aparțin unor specii diferite, ci sunt numai variații ale uneia și aceleași specii. Pentru argumentarea acestui adevăr putem aduce următoarele dovezii:

a) Împrejurarea că părerile învățaților privitoare la numărul raselor sunt variate, dovedește că noatele caracteristice ale diferitelor rase nu-s distincte.)

b) Indivizi din diferite rase se pot împreuna,

1) Omului i-a rămas aceasta posibilitate chiar și după căderea în păcat. Fără de păcat însă cu mai puțină oboseală și muncă, prin puterile sale corporale și spirituale ar fi putut generaliza peste întreg Pământul starea ideală din paradis.

2) Linne a împărțit omenirea după continente în 4 rase: a) rassa roșie (americani), b) rassa albă (europeni), c) rassa galbenă (asiatici), d) rassa neagră (africani). Peschel distinge 7 rase. Mai mult răspândită este împărțirea în 5 rase: a) rassa caucaziană, b) mongolă, c) etiopiană, d) americană, e) malaeză. Această ultimă împărțire are la bază deosebirile de culoare a pielii, a părului și ochilor.

Numărul raselor în diferitele forme de grupări variază dela 2 la 36. v. Th. Specht „Lehrbuch der Apologetik“ p. 157.

fără ca urmașii lor să fie degenerați, un semn că nu poate fi vorba de mai multe specii.¹⁾

c) Diferitele rase în ceea ce privește ființa vieții corporale și spirituale sunt identice. La toate rasele găsim aceeași structură anatomică a corpului, aceeași durată a vieții, aceeași intensitate a pulsului, aceleași boale și aceleași puteri psihice. În ceea ce privește ultima particularitate, deși există oarecare diferențe, nu există popor, sau seminție care să nu fie capabilă de o dezvoltare culturală.²⁾

Anumite diferențe fizice, cari se referă la culoarea părului, la felul părului, la așezarea ochilor etc. nu sunt atât de importante, încât să facă imposibilă originea omenirii dela o singură pereche. Fapt care după cum am arătat, reiese și din imposibilitatea de a se face o împărțire exactă a raselor. Iată ce ne spune scriitorul german Platz în scrierea „Die Völker der Erde“ p. 129: „Diferența între singuritele forme poate fi încă odată așa de mare și tot nu poate fi negată generala identitate, care prin sute de brațe leagă între olaltă diferitele popoare ale Pământului, de multe ori despărțite prin mari distanțe. Diferența de limbă este înlocuită prin identitatea culorii, diferența de culoare prin aceeași limbă, dacă sunt ambele diferențe, intervine identitatea corporală, anatomică, așa că dacă facem o suprăprivire asupra tuturor popoarelor, toate acele diferențe cari par a separa membrele extreme sunt disparente, și este imposibil să tragem acea linie care desparte cu desăvârșire un popor de celelalte“.

Nici greutățile climatice și geografice invocate de materialisti nu pot zdruncina unitatea originii neamului omenesc.

În ceea ce privește prima greutate, nu putem nega că precum omul este legat de loc, este legat și de o anumită climă. Totuși dependența omului de climă e mult mai mică, decât cea a animalului, sau a plantei. Omul n'ar putea fi stăpânul Pământului, dacă nu și l-ar putea supune sieși, ceea ce înseamnă că se poate aclimatiza. Uneori aclimatizarea este periculoasă, însă aproape totdeauna, dacă este făcută pe încetul, este posibilă.

În ceea ce privește a doua greutate este înlăturată de cercetările făcute asupra trecutului popoarelor. Tradițiile celor mai vechi popoare, în deplină consonanță cu Sf. Scriptură, spun că Asia a fost leagănul omenirii. Popularea Europei, Africii și Australiei, prin emigrarea popoarelor din Asia nu prezintă nici o greutate, întru cât aceste

¹⁾ Istoria și experiența dovedește că cele mai viroase națiuni, sunt rezultanta unei încrucișări de popoare: națiunea engleză s'a născut din amestecul celților cu anglo-saxonii, cu romanii și cu normanzii. Dar nu numai amestecul popoarelor înrudite, ci și cel al indivizilor din diferite rase omenești, a dat naștere la vârstare puternice. Spre exemplu amestecul albilor cu negrii etc.

²⁾ Toți oamenii de pe Pământ aparținători chiar și celor mai înapoiate triburi raționează, voesc și simt. Pentru a-și exprima gândurile și simțămintele se folosesc de vorbire. Chiar și cele mai inculte popoare au o limbă, care de multe ori are construcții atât de artistice, încât minunează pe învățați. Un al doilea bun comun al tuturor popoarelor este religia. Sunt în fine capabile de a se desvolta culturalicește.

continente sau sunt legate între olaltă, sau sunt despărțite numai prin mări mai mici. Singura greutate ar fi popularea Americii, care la fel poate fi înlăturată prin presupunerea că omul a putut ajunge în America pornind din Asia ostică pe drumul lui Bering.

În fine ultima greutate, ridicată de materialisti, că din o singură pereche într'un timp relativ scurt (timpul stabilit după datele biblice) e imposibil să se fi născut atâtea sute de milioane de oameni, este lipsită de seriozitate.

Gütler în („Naturforschung und Bibel“ p. 231) documentează că după legile progresiunii geometrice, dacă în fiecare familie sunt 6 copii, dintr'o singură pereche de oameni în timp de 450 ani, se nasc 2000 milioane de oameni, iar dacă calculăm împrejurările de azi, în 800 ani se nasc 800 milioane.

În consecință originea neamului omenesc dela o singură pereche de oameni, nu numai că este posibilă, ci este singură verosimilă. Biblia propune acest adevăr, iar știința îl dovedește].

„Și a zis D-zeu: iată am dat vouă toată iarba, ce face sămânță de sămănat, care este deasupra a tot pământul; și tot pomul, care are întru sine rod cu sămânță de sămănat, va fi vouă de mâncare.

Și tuturor fiarelor pământului și tuturor pasărilor ceriului și tuturor vietăților, ce se târăsc pe pământ, cari au întru sine suflare de viață, și toată iarba verde de mâncre; și s'a făcut așa“.

La aparență autorul biblic în aceste versuri ar voi să ne învețe, că omul creat de Dumnezeu avea să se nutrească numai cu legume, cereale și fructe, cu un cuvânt numai cu roadele lumii vegetale, iar animalele numai cu iarbă. În acest senz au și interpretat versurile mulți dintre exegeți, provocându-se și la alte documente ale anticității.

Realitatea însă e alta. Că aci nu avem de a face cu o poruncă, poruncă prin care s'ar opri omului mâncarea cărnei, reiese din context, unde se vorbește despre absoluta lui putere de stăpânire asupra lumii animale și vegetale. Imediat în cap. IV. Moise ne spune că Abel era păstor de oi și din primii născuți ai turmei sale a adus jertfă lui D-zeu. Probabil, că omul în raiu nu simțea lipsa nutremântului de carne. Nu tot așa după căderea în păcat și după potop. De aceea după potop se și accentuează expres nutremântul din carne.

În ceea ce privește nutremântul animalelor, unii dintre teologi cred că odinioară

și animalele carnivore se nutreau numai cu alimente vegetale. Sf. Scriptură nu spune acest lucru. Autorul biblic ori a intenționat să ne arate că animalele carnivore la început nu periclita viața omului, ci îi erau absolut supuse, omul n'a fost necesitat să depună muncă pentru a le domina; ori să ne arate că în raiu nu erau animale stricăcioase.

Activitatea celor 6 zile se încheie prin cuvintele: „*Și au văzut D-zeu toate câte au făcut și iată erau bune foarte*“. După fiecare act creator al lui D-zeu s'a spus: *este bun*, adică corăspunzător scopului urmărit de înțelepciunea și iubirea divină, la finea întregii activități creatorice din nou se accentuează această constatare. D-zeu face o supraprivire asupra a toate ce a produs și găsește că sunt bune, frumoase, perfecte, într'o desăvârșită armonie. Expresiunile: *bune foarte* se referă totuși mai mult la starea omului, ca cea mai desăvârșită creatură.

De ce trebuie să ținem cont la interpretarea Hexaemeronului.

Lipsa unității de vederi în ceea ce privește felul cum avem să interpretăm primul capitol din Geneză, în unele cazuri prezintă pericolul de a fi trecute cu vederea anumite adevăruri fundamentale exprimate în acest capitol.

Pentru aceea abstrăgând de înclinările personale spre unul sau altul din sistemele de interpretare existente, trebuie să ținem cont de: A) adevărurile cari se referă la tratatul biblic despre creațiune, ca întreg; B) adevărurile fundamentale cuprinse în tratatul biblic despre creațiune.

A) Adevărurile cari se referă la tratatul biblic despre creațiune, ca întreg.

1. Hexaemeronul are un caracter istoric. Evenimentele descrise, sunt reale și au urmat în timp.

2. Actele creatorice sunt încadrate în ramele unei săptămâni, pentruca săptămâna omenească să aibă un prototip în săptămâna de activitate divină. Omul în munca și odihna lui să ia exemplul dela creatorul său.

3. Zilele creațiunii nu pretind să credem, că D-zeu faptice a creat lumea în 6 zile de câte 24^h.

4. Hexaemeronul nu voește să ne dea o cosmogonie științifică. Nu vorbește în limba științelor, nu se folosește de termeni științifici, și de clasificările științifice.

5. Despre o contradicție între tratatul biblic despre creațiune și știință nu poate fi vorba. Ambele se întregesc. Știința are deschisă înainte cartea unirii. Poate ceti atâtea lucruri pe cari autorul biblic le-a spus numai fragmentar. Iar acolo unde știința nu mai poate străbate, în lumea transemperică, intervine Biblia.

6. Originea adevărurilor cuprinse în Hexaemeron avem s'o căutăm direct la D-zeu. D-zeu este deci indirect autorul.

B) Adevărurile fundamentale cuprinse în tratatul biblic despre creațiune.

1. D-zeu cel unul în ființă la începutul timpului a chemat din neexistență la existență lumea.

2. D-zeu a creat lumea, conform planului său din veci, a creat-o bună, fixându-i un scop superior.

3. A creat-o prin puterea cuvântului, din liberă voință.

4. D-zeu nu este numai creatorul lumii, ci și a tot ce există și împodobește această lume.

5. A creat pe om după chipul și asemănarea sa, cu scopul de a-l pune stăpân peste creaturile anterioare.

Aceste adevăruri esclud politeismul, dualismul, emanaționismul, panteismul și materialismul.

Muntean

88 CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE 88

În căutarea fericirii.*)

„Căutați și vedeți, că e bun Domnul“.

Fiecare om conștient și care nu vrea să treacă prin lume cu ochii închiși, are în viață o țintă, un *ideal*.

Care ar fi rostul unei vieți fără nici un scop? Cu cât ne dăm seama mai mult de chemarea noastră ca oameni și cu cât vom aprecia darurile cu cari Creatorul nostru ne-a înzestrat și știind, că toate făpturile Lui le-a pus la dispoziția omului, vom con-

*) Meditație ținută după serviciul divin, cu ocazia conferinței preoțești a tractului Lăpuș.

stata cu multă satisfacție, că deschisă ne este calea spre alegerea scopului, idealului, căruia va trebui apoi să ne închinăm toate puterile noastre sufletești și trupești.

Ori care ar fi însă idealul ce urmărim, pentru a-l realiza trebuie să luptăm. Tot ce e vietate are un ideal și tocmai pentru aceea în întreg universul este o luptă continuă nu numai între om și om ci și între animale ba chiar și între plante.

Bineînțeles mijloacele de luptă diferă după scopul ce urmărim.

În general luat scopul vieții este de a dobândi maximum bonum pe pământ, câștigând totodată mântuirea și fericirea sufletului nostru pentru viața de veci.

Pentru acest ideal trebuie să se lupte omul.

„De luptă nimeni nu scapă, cât trăește. Cel ce prin sorții nașterii a scăpat de grija existenței, are de luptat mai mult împotriva lui însuși, ca să nu cadă în ispită. Tot omul suferă pentru păcatele sale. Ori-ce faptă are urmările sale neînălțurabile. Ori-ce bucurie se plătește cu sudoarea, cu sângele, cu inima noastră, nu-i greșală mică sau păcat mare pe cari să nu le ispășim. Până când trăim, nu e iertat să fim oboșiți, căci pentru cei osteniți e gătită odihna de veci și singur Dumnezeu știe cine are nevoie de repaos și cine trebuie să mai ostenească“.

(Carmen Sylva)

Ca din această luptă să eșim biruitori și trecerea noastră prin această viață să fie cu pace, printre oameni cu bunăvoință, iar la despărțirea sufletului nostru de această viață, să dobândim *fericirea vecinică*, va trebui să căutăm armele, mijloacele cu cari luptând să dobândim aceste daruri cerești pe cari Creatorul le-a dat omului.

Ori încotro ne vom îndrepta privirile, ori-ce osteneală vom pune, nu vom găsi în altă parte și nu ne vom realiza idealul impus, decât numai și numai întorcând toate privirile noastre spre Domnul Dumnezeu nostru, făcătorul cerului și al pământului, care zidindu-ne după chipul și asemănarea Sa, ne-a pus stăpânitori peste această lume. „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul“ zice Domnul.

Nu numai atât, ci văzând părintele nostru al tuturor, rătăcirea zidirii sale în cău-

tarea fericirii pământești, a trimis pe însuși Fiul său, care ne chiamă cu atâta blândețe: „Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați, căci eu vă voi odihni pe voi“; „Eu sunt calea, adevărul și viața“; „Căutați și vedeți, că e bun Domnul“.

Deci iată cât de larg ne este deschisă calea spre fericire nouă, celor ce întru Hristos ne-a botezat dar *numai atunci*, când întru Hristos ne-am și *îmbrăcat*.

Nu ne rămâne altceva, iubitorilor creștini, decât ca după cuvintele scripturii să căutăm pe Domnul și apoi urmând învățăturile lui, vom vedea că este bun.

Ca să aflăm cu adevărat pe Dumnezeu, va trebui ca în toate acțiunile noastre să fim conduși numai de un singur ideal, de *idealul creștin*.

Ca să ne putem bucura de acest sfânt ideal, va trebui ca munca noastră să fie încontinuu bazată pe o disciplină morală internă, caracterizată nu prin satisfacerea unor dorinți și poftă, ci din contră prin stăpânirea lor.

Să nu uităm, că în noi lucrează trei elemente: natura, spiritul bun și spiritul rău. Cultivând însă spiritul bun la copii prin educație bine întocmită, iar la adulți prin cetirea Sf. Scripturi, prin studierea autorilor bisericesti, la neștiutori de carte prin cercetarea regulată a sfintei biserici și peste tot prin nizuința de a urmări și cunoaște temeinic rostul unei vieți cu adevărat creștinești, vom doborî pe cei doi dușmani (natura și spiritul rău), în schimb vom dobândi o viață croită în spiritul evanghelic, care nu va fi ca o sarcină uricioasă, ci fiindu-ne inima curată, vom cunoaște, vom vedea pe Domnul. „Fericiti cei cu inima curată, căci aceia vor vedea pe D-zeu“.

Să fim în clar cu un lucru, ca să mă învrednicesc de a fi condus în viață de idealul creștin, nu e suficient să înțeleg rostul creștinismului, ci să-l simțesc. Numai când sentimentul nostru religios va fi scutit de ori-ce dubietate în puterea credinței și curățit de toate ispititoarele dorinți materiale, vom vedea roadele și măreția idealului creștin. „Să ne curățim simțirile și să vedem pe Christos strălucind“ ne spun cântările dela Învierea Domnului.

Se zice că în lumea noastră sunt trei

categoria de oameni: la categoria întâi aparțin acei creștini, cari l-au căutat pe Domnul și l-au aflat. L-au aflat căci l-au căutat, fiind conduși în calea vieții de idealul creștin, privind totul prin ochii sufletului lor, sunt puțini, dar sunt. Pentru aceștia, indiferent de starea lor materială, socială și culturală, veșnici sunt îndestuliți cu soarta lor și voișii. — „Bucurase-vor dreptii întru Domnul“ ne spune s. Scriptură.

De categoria a doua se țin acei oameni, cari n'au căutat pe D-zeu, deci nici nu l-au aflat. Aceștia se deosebesc de animale numai prin darul vorbirii. Urmează a treia categorie, cari au căutat pe Domnul dar nu l-au găsit. De aceștia sunt mai mulți. Nu l-au găsit pentru că nu-l caută așa cum trebuie. „Unde vă este comoara voastră, acolo vă este și inima voastră“ zice Domnul. Dacă noi suntem conștienți, că fericirea deplină o putem afla numai într'o viață întemeiată și trăită în spiritul evangheliei lui Is. Hristos, atunci cea mai scumpă comoară este învățătura Lui. Deci acolo va trebui să fie și inima noastră. „Și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm“, ne cer slujitorii altarului în toate Duminecile și sărbătorile la sf. liturgii. Atunci și numai atunci ne putem apropia de Domnul, ca să-l aflăm, când îl căutăm acolo unde se propagă învățătura Lui, unde se laudă prin cântări numele Lui și unde sunt mai mulți adunați în numele Lui, căci acolo este și Domnul în mijlocul lor. Dar durere, tocmai pentru aceea sunt încă mulți, cari necercetând sf. biserică, încă n'au aflat nici pe Dumnezeu, prin urmare nici adevărata pace sufletească, nici conștiința curată și peste tot fericirea după care aleargă.

Prorocul David ca să poată afla iarăș pe D-zeu, dela care s'a fost depărtat prin ispitele lumii acesteia, a știut prea bine, că numai prin o viață curată, trăită cu cinste și dreptate, poate afla iarăș pe Domnul, adecă darul lui Dumnezeu, pentru aceasta cu inima înfrântă și zdrobită cere dela Dumnezeu, zicând: „Inimă curată și duh drept înnoiește întru cele din lăuntru ale mele“.

Iată, iubiților creștini, cari sunt mijloacele, care este calea cea adevărată, adecă

inima curată și duhul drept pe care avându-le vom găsi pe Dumnezeu.

Inima curată și duhul drept sunt roadele idealului creștin, pentru că nici o învățătură, nici o credință din câte a cunoscut și cunoaște omenirea, nu e atât de sublimă, atât de fericitoare ca legea lui Isus, care își are temelia numai și numai *iubirea*. „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât a jertfit pe unicul său fiu pentru dânsa. Să ne iubim unul pe altul ca într'un gând să mărturisim“, ne zice sfânta biserică prin glasul preoților.

Când se va sălăslui în inima noastră adevărata dragoste creștinească, — atunci în toate acțiunile vieții noastre vom fi conduși de idealul creștin și numai atunci vom înțelege *rostul adevăratei vieți*, pentru că în neajunsurile ce ne copleșesc vom fi întăriți de duhul stăpânitor, iar în ispitele ce ne vin dela cel potrivit, Domnul ne va mântui, căci având inima curată vom vedea pe Dumnezeu și văzându-l vom cere și noi cu prorocul David: „Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește“.

Așa dară, iubiților creștini, dacă vom să fim deplin fericiți, să căutăm mai întâiu pe dătătorul de bine și fericire, adecă pe Dumnezeu și numai după ce l-am găsit ne putem aștepta și la adevărata fericire, căci fără de învățătura Lui, fără de ajutorul Lui nu există nici bine nici fericire, pentru că „Fără de Dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut. Căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate vor prisosi vouă“, ni se spune în sf. Scriptură. Rezumând cele constatate nu ne rămâne altceva, iubiților frați, decât să *cercetăm regulat sfânta biserică, să ne adâncim în citirea sfintelor scripturi* și am aflat pe Dumnezeu, singurul dătător de bine și deplina fericire.

Folosind, iubiților creștini, acest sfânt moment, când ne aflăm adunați în lăcașul Domnului, să ne îndreptăm toată ființa noastră către Tatăl cel ceresc și să-l rugăm, cerând: Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Doamne, lumina cea adevărată a cunoștinței Dumnezeirei Tale, și deschide ochii sufletului nostru spre înțelegerea evangheliceștilor Tale învățături,

ca cunoscându-Te să Te aflăm și aflându-Te, cu Duh stăpânitor să întărești viața noastră, învrednicindu-ne de bucuria mântuirii Tale acum și totdeauna și în vecii vecilor, Amin.

Pr. N. German

CUVINTE CĂTRE PREOȚI

3. În tovărășia lui Christos.

„Eu sunt vița, voi mlădițele, cel ce lăcuește întru mine și eu întru el, acela aduce roadă multă, că fără de mine nu puteți face nimică“.
Ioan 15, 5.

Isus a venit în lume ca să mântuiască omenirea de sub osânda păcatului; acest dar al mântuirii prin mijlocirea apostolilor l-a transmis apoi asupra preoților. Al Domnului este darul, — noi suntem numai administratorii lui. Noi suntem — după cuvintele frumoase ale Mântuitorului, puse în fruntea acestor rânduri — mlădițele aducătoare și purtătoare de rod a viței, care este însuși Christos. Suntem deci un trup organic, concrescut cu Mântuitorul; ca să putem aduce roadă, trebuie să viețuim întru Christos și El să viețuiască întru noi. Fără aceasta concreștere organică, noi am devenit niște buruene netrebnice, goz aducător de încurcătură, bun de a fi aruncat în focul gheenei.

Temeiul activității preoțești este deci însăși Dumnezeuzeirea. În fiecare dintre noi Cuvântul, Ideia dumnezeiască se face trup răspânditor de lumină și de căldură. Nimeni nu poate pune altă temelie activității preoțești, decât aceea care este pusă, și care este însuși Christos. Fără de dânsul nu putem face nimic.

Fără de dânsul suntem rătăcitori pe marea vieții; suntem purtătorii osânde noastre și a celor încredințați nouă; frați mai mici a lui Iuda, care voind să câștige prietenia stăpânitorilor lumii acesteia, a devenit unealta netrebnică, prin care a intrat smintea în lume.

Isus ne-a ales pe noi din lume, — de aceea nici o prietenie lumească nu ni se potrivește. Dacă nu voim să fim în toate zilele vieții noastre singuri, înspăimântător de singuri, va trebui să ne petrecem viața în tovărășia lui Christos. „Rămâneți întru dragostea mea“.

Mulți vameși trăiau pe vremea Mântuitorului în Palestina, dar numai Zaheu s'a învrednicit să intre întru dragostea Lui; să intre în Evanghelie și să fie pildă vrednică de urmat până la sfârșitul veacurilor. El a primit în casa lui pe Christos și din acel moment cel ce a râvnit până atunci numai după avuție lumească și după măririle și plăcerile, pe cari poate să ni le îmbie aceasta bogăție, — a înțales, că mai are datorii și față de cei săraci și de cei năpăstuiți de soarte și că îndeplinirea acestor datorii este un izvor de fericire, asemenea căreia nu poate să ne îmbie nici o comoară lumească.

Asemenea lui Zaheu și noi va trebui să-L primim în casa noastră sufletească pe Mântuitorul. Sunt sigur: în momentul, când va fi trecut pragul casei noastre sufletești, vom esclama, ca și acesta: „jumătate din avuțiile mele, Doamne, dau săracilor“. — Când va fi Christos locuitorul sufletului nostru, atunci bucuria noastră va fi deplină, căci vom înțelege rostul nostru și vom aduce roadă îmbelșugată întru D-nul.

Cei cari avem datoria de a cuceri lumea pentru învățăturile creștinești, înainte de toate va trebui să-L realizăm noi în sufletele noastre pe Mântuitorul. Să ne mântuim pe noi înșine. Mai presus de regulamente și canoane, *această concreștere a noastră cu Învățătorul* poate asigura unitatea în acțiune a clerului.

De aceasta unitate în acțiune, de metodica pastorală unitară se simte mai ales azi o foarte mare trebuință. Ar fi curios să se întreprindă între credincioșii noștri o anchetă, punându-li-se întrebările: *cine este preot? ce așteaptă lumea dela el?* Începând cu acea părere lumească (cam răutăcioasă) că preot e acela, care să roagă în fiecare Duminecă cu mai multă ori mai puțină evlavie, și când e bine dispus, mai dă credincioșilor și câteva sfaturi cuminți; iar în celelalte șesă zile se odihnește, invertind astfel procedura Tatălui ceresc, care a lucrat șesă zile și s'a odihnit în a șaptea, — și continuând cu părerea, că preotul Dumineca e slujbașul lui D-zeu, iar în celelalte zile aduce servicii importante societății, — răspunsurile vor fi multe și variate. Am stat în parohie timp de 10 ani; credincioșii mi-au cerut părerea, sfatul și

ajutorul în tot felul de chestiuni, cari pot să intereseze pe un om dela sate înzestrat cu o curiositate copilărească și trăind într-o lume cu o prea dezvoltată cultură externă în raport cu aptitudinile lui; — nici odată nu mi s'a întâmplat să-mi ceară lămuriri în chestiuni de credință, decât dacă am provocat eu vre-o discuțiune în aceasta direcție. Ceea-ce înseamnă, că credincioșii noștri nu știu, care e adevărata noastră misiune în mijlocul lor.

O știm oare noi, preoții?

Mărturisirea ortodoxă (răsp. la întreb. CIX) zice: „Această iconomie (a preoției) cuprinde două lucruri; întâiu, puterea și stăpânia de a deslega păcatele oamenilor... al doilea, stăpânia și puterea de a învăța (dogmele cele mântuitoare)... și să aducă jertfa cea fără de sânge către D-zeu...”

Acesta este lucrul nostru: de a împăca pe oameni cu D-zeu, de a-i *renaște pentru o altă viață* cu ajutorul cuvântului propovăduit și a mijloacelor mistice ce ni le îmbie biserica.

Dar care este aceasta „altă” viață? — Viața Aceluia, care a luat trup omenesc pentru mântuirea noastră. De aceea s'a întrupat doar' Fiul lui D-zeu, ca să ne arate, care este viața plăcută lui D-zeu.

Noi trebuie să imităm aceasta viață. În fața ori cărui lucru va trebui deci să ne întrebăm: ce ar face în locul nostru Mântuitorul? Răspunsul ni-l vor da Evangheliile. Acolo e descrisă viața Lui, pe care noi suntem datori să o realizăm în întregime.

În lumea aceasta preotul trebuie să umble pe urmele lui Christos.

Pr. I. Goron.

* CRONICĂ *

Instalarea noului preot în Toplița.
În urma morții vrednicului preot Gheorghe Maier, parohia întâi din Toplița și-a ales un nou preot pe dl *Aurel Gliga*, profesor de religie în Cluj și absolvent al facultății de teologie din Cernăuți. Alegerea a fost unanimă, fiind toți încredințați că în persoana dlui A. Gliga vor afla preotul dorit și trebuitor Topliții, unde este un vast teren de activitate pastorală. Instalarea preo-

tului a avut loc Duminică în 28 Iulie. Din partea episcopiei a participat P. On. prot. D. Antal, rev. eparhial, apoi protopopul actual Ioan Maloș, pr. Petru Cadar, pr. Gavril Maier, Ierom. Șt. Teodorescu, starețul mănăstirii Toplița, dna și dl fost ministru Simion Mândrescu, dna Elena Gliga, Florentina Maloș, dnii Sabin Popescu, primarul orașului, Florea Coman, episcop, consiliul parohial, fruntașii parohiei și un mare număr de credincioși, cu toată vremea n'a fost tocmai favorabilă. Serviciul divin a fost servit în sobor. Noul preot a fost adus la biserică de către consiliul parohial, având drumul, — dela locuință până la biserică, — împodobit cu brădet și verdeață. Sfârșită sf. liturghie, P. O. d. protopop I. Maloș a rostit o impresionantă cuvântare despre evanghelia zilei, dând apoi îndemnuri de păstorire noului preot. A răspuns pr. Gliga, espunându-și programul de muncă și mulțumind tuturor pentru sprijinul dat și participare la această sărbătoare. A mai vorbit P. O. revizor eparhial despre sublimitatea tainei preoției și darurile deosebite cu cari este înzestrat un preot prin hirotonire; a înșirat greutățile ce are de eluat noul preot, încredințat că prin însușirile ce le posedă, sprijinul mai marilor, al colegului și 'ndeosebi al credincioșilor, va putea face față tuturor, promovând progresul religios moral, care se așteaptă în Toplița. Serbarea s'a încheiat într-o înălțătoare atmosferă. A urmat o masă comună în restaurantul „Mureș”, la care au luat parte oaspeții și fruntașii. S'au rostit și toasturi. La sfârșitul cuvântării rostite de pr. P. Cadar a propus lansarea unei colecte pentru procurarea unui rând de haine bisericesti de care biserica are așa de mare nevoie. În timp de o jumătate de oră s'a colectat 20.000 Lei dela următorii: Dna și dl Sim. Mândrescu, 7200; dl Sabin Popescu, primar, 2000; dnii Petru Boțan, Ioan Milea, și Filimon Bucur câte 1000; văd. Ileana Antal, D. Antal diecuțu, Ilie Antal, Nic. Gheorghiu, dir. P.T.T., Vasile Micu, farm., Ignat Morariu, St. Navrea, Aron Pomeran, Al. Pop, T. Sighiartău, Ierom. Șt. Theodorescu, Gr. Truța, Dr. Nic. Vasu și Pant. Vodă câte 500; Pr. P. Cadar, Steriu Gheorghiu, Ol. Trif și Al. Vodă câte 200 Lei. Comanda odăjdiilor s'a făcut la București, unde s'a primit și o donație de

stofă din partea unui înalt ierarch. Pe această cale se exprimă călduroase mulțumite binevoitorilor donatori. — Ne bucurăm de această reușită serbare de instalare a preotului A. Gliga și-i dorim deplin succes în însemnatul post ce a luat în primire.

— Numărul viitor al foii noastre va apare **Duminecă în 1 Septembrie c.**

Ministerul Cultelor, prin noua lege de organizare a ministerului, se desființează, contopindu-se cu ministerul de instrucțiune, unde cultele vor forma numai o singură direcțiune. Se crede că prin această reformă biserica noastră în raport cu statul, va intra în toate drepturile de autonomie ce îi sunt fixate în legea de organizare a bisericii ortodoxe române.

Sectari re'ntorși la biserica strămoșească. Douăzeci și șase sectari evangheliști din Prelidea, mitropolia Moldovei, au cerut să fie reprimiți în sânul bisericii, regretându-și rătăcirea în care au fost seduși.

La școala de menaj din Săliște sunt vacante 20 de locuri cu burse. Înscrierile încep la 15 Aug. și se termină la 15 Sept.

Trăsnetul a lovit în biserica catolică din Târgoviște, așa de puternic încât s'a aprins și a ars până 'n temelii. Al doilea trăsnet a lovit în casa parohială, distrugându-o în parte.

Când se începe noul an școlar.

Lucrările de începere ale școalelor secundare se vor face în anul școlar 1929/30 la următoarele date:

Înscrierile. Între 25—31 August se vor prezenta la cancelaria secretariatului școlii, cererile de înscriere:

La examenul de admitere în cl. I, IV și V-a; în cl. II, III, V, VI și VII-a de elevii promovați în Iunie, ale repetenților tuturor claselor și la examenele de diferență.

Între 6—8 Septembrie se vor prezenta cererile de înscriere ale elevilor promovați sau repetenți, în urma examenului de corigență.

În zilele de 11—12 Sept. se vor prezenta cererile de înscriere ale elevilor ce au depus examen ca pregătiți în particular.

În ziua de 15 Sept. directorii școalelor afișează listele de înscrieri în fiecare clasă.

Între 25—31 August absolvenții liceelor din sesiuni de examene anterioare, vor prezenta cereri de înscriere la examenul de bacalaureat la direcțiunea liceului, unde au absolvit, fie ca elevi regulat înscriși, fie ca pregătiți în particular.

Între 25 August—2 Sept. se vor prezenta la Minister cererile de înscriere la examenul de bacalaureat, în altă localitate, decât în aceea în care au terminat liceul, pentru motive de strămutare statornică în altă localitate. Cererile vor fi însoțite de act polițienesc, sau certificat liberat de autoritatea de stat în care se găsește candidatul funcționar.

Între 5—9 Sept. se vor face înscrieri la direcțiunea școalelor, la examenul sumar de clasa IV-a.

Cursurile școalelor secundare se vor începe la 16 Septembrie.

Examenele. Examenele de admitere în cl. I-a și de bursă vor avea loc între 1—4 Septembrie.

Examenele de admitere în cl. IV și V-a vor avea loc între 7—12 Septembrie.

Examenele de corigență la stat și examenele particulare vor avea loc la cl. III și IV-a între 1—3 Sept.; la cl. I, II, V, VI și VII-a între 1—5 Sept. Examenele de diferență se vor ține între 1—10 Sept.

Examenele integrale la stat și examenele particulare se vor ține: la cl. III și IV-a între 1—6 Sept.; la cl. I, II, V, VI și VII-a între 1—10 Sept.

Examenul sumar de cl. IV-a se va ține între 10—15 Sept.

Examenul de bacalaureat se va ține între 25 Septembrie—10 Octombrie.

CONSILIUL EPARHIAL ORT.ROM. DIN CLUJ

C o n c u r s .

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj, cu terminul de 15 Septembrie 1929.

Candidații cari doresc să fie primiți, vor înainta Consiliului nostru o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

a) actul de naștere și botez dela oficiul parohial;

b) atestatul de bacalaureat sau atestatul de absolvire a liceului;

c) atestat medical prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petentului;

d) declarația petentului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui institutului toate spesele de întreținere, precum și bursele primite;

e) concurenții fără examen de bacalaureat, vor da și o declarație prin care se obligă să facă acest examen în cursul anului școlar.

Cererile intrate după terminul de mai sus, nu se vor lua în considerare.

Cei primiți în Academie, se vor prezenta la viza medicală și la examinarea aptitudinilor muzicale, în ziua de 30 Sept., iar în ziua de 1 Oct. se vor înscrie.

Cursurile încep la 2 Octomvrie.

La primire în Academie fiecare student va avea să solvească taxa de întreținere de 3000 Lei pe o jumătate de an precum și 150 Lei taxă de înscriere. Fără aceste sume nu va putea fi primit nici înscris. Scutiri de taxă sau burse speciale în anul acesta nu se dau. A doua jumătate de 3000 Lei se va achita la 1 Februarie 1930.

Fiecare student primit în institut va aduce cu sine cel puțin patru schimburi de rufe în stare bună.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite de regulament.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană, cu documentele originale.

Atragem atenția preoțimei noastre asupra acestui comunicat și o rugăm să îndemne tinerii absolvenți de licee, ca să intre în această școală, care le poate deschide prospecte frumoase de viitor.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 5 Iulie 1929.

Nicolae Ivan m. p.,
Episcop.

Laur. Curea m. p.,
secretar.

Nr. 306—1929.

2—2

CONCURS

Pentru întregirea parohiei nou înființate de cl. II. din *Ocna-Dejului*, protopopiatul Dejului, — în apropiere de Dej, capitala județului, de 3 km., — publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele preotului din parohie sunt:

1. Sesie parohială se va câștiga prin reforma agrară.

2. De locuință potrivită se vor îngriji credincioșii.

3. Stola statorită în ședința extra-ordinară a consil. parohial din 30 Iunie 1929.

4. Salarul dela Stat.

Concurenții, în termenul fixat, își vor înainta la acest oficiu cererile cu documentele necesare, precum și cu actul de învoiere dela P. S. S. episcopul nostru, și cu avizul nostru pot să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii, dela cari încă poate lua informații de situația noiei parohii fruntașe.

Dej, la 30 Iunie 1929.

În înțelegere cu consiliul parohial ortodox român din *Ocna-Dejului*:

Z. Manu, protopop.

CONCURS

2—2

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. I., *Albac*, din protopopiatul Câmpeni, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială și grădina din jurul ei, circa 1 jugăr; casa parohială se deobligă consiliul parohial a o repara.

3. Stola îndatinată.

Cei-ce doresc să ocupe acest post, în termenul sus arătat își vor înainta cererea cu documentele prescrise, oficiului protopresbiteral Câmpeni, și cu prealabila încunoștințare și învoiere a acestui oficiu, se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoiere dela P. S. S. episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Albac, la 15 Iulie 1929.

Oficiul protopresbiteral ort.-rom. Câmpeni,
în conțelegere cu consiliul parohial.

Sorin I. Furdui, protopop.